

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ARG.

DEN 6 MARS 1904.

N° 23

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Svenska nationalföreningen mot tuberkulos. — "Lilla mor" af E. Walter Hülphers. — Nya bilder från Abbazia. — Från nationella vinteridrottsfesten i Uppsala. — Det senaste biskopsvalet. — Bilder från krigsskådeplatsen. — Prins Gustaf Adolf vid universitetet i Kristiania. — Japanska beskickningen i Stockholm. — Veckans porträttgalleri. — Ett teaterjubiläum. — Joh. Johansson. — A. L. Schiller.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

SVENSKA FÖRENINGEN

PROFESSOR O. MEDIN.

NATIONAL- MOT TUBERKULOS.

PROFESSOR J. G. EDGREN.

DIREKTÖR SVEN PALME.

▲
PORTRÄTT FRÅN NATION-
AL-FÖRENINGENS KONSTI-
TUERANDE MÖTE DEN 28
FEBRUARI.
▼

SKRIFTSTÄLLAREN PER HALLSTRÖM.

Klitché; Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Oby
MED. D:R B. BUHRE.
(Sekreterare).

SVENSKA NATIONALFÖRENINGEN MOT TUBERKULOS.

Söndagen den 28 februari ägde i Stockholm i närvaro af kronprinsen m. fl. medlemmar af den k. familjen ett stort möte rum för konstituerande af Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos.

Förslagsställare vid detta möte voro Allmänna Svenska läkareföreningens ordförande professor O. Medin, professor J. G. Edgren — som talade om tuberkulosen från medicinsk synpunkt — direktör Sven Palme — tuberkulosen från social synpunkt — dr B. Buhre* — tuberkulosstridens taktik — och skriftställaren Per Hallström, hvilkens anförande rörde sig om stridens mot tuberkulosen betydelse för sjuka och friska.

Med Svenska Nationalföreningens mot tuberkulos bildande, som först på uppmaning af styrelsen för Allmänna svenska läkareföreningen föreslagits i ett nyligen, af kronprinsen och ett antal representativa personer undertecknad uppdrag, har ett synnerligen viktigt steg tagits till bekämpande af den fruktansvärda sjukdomen, för hvilken i Sverige årligen lågt beräknadt 12,000 personer falla offer. Och icke nog härmed: ungefär lika många människor, som årligen aflida i tuberkulos, angripas af den försåtliga sjukdomen, och det dröjer oftast årtal, innan döden befriar dem från deras lidande.

De åtgärder, som hittills i Sverige vidtagits mot tuberkulosen, särskildt lungnoten, äro icke till fyllest. Det visar sig allt bestämdare — säges det i det utskända utskottet — att om seger skall vinnas, kräfvades det en sammanslutning af alla nationens offervilliga krafter. I våra grannländer, liksom i de flesta andra kulturländer, har man med framgång beträdat denna väg. Det synes uppenbart, att Sverige icke bör längre dröja att följa exemplet.

Nationalföreningen skall med alla till buds stående medel verka för bekämpandet af tuberkulosen som folksjukdom i vårt land. Och denna sin uppgift vill Nationalföreningen i samverkan med lokal-föreningar och för frågan nitälskande enskilda personer fullfölja dels genom att söka åvägabringa åtgärder, som äro ägnade att förhindra tuberkulosens utbredning i landet, dels genom att anvisa och framkalla anordningar till de tuberkelsjukas ändamåls- enliga vård.

Föreningen skall härvid rikta sin uppmärksamhet hufvudsakligen på den form af tuberkulos, som kallas lungnot. Kunskap om sjukdomen skall spridas till allmänheten, särskildt till dem som på grund af sina lefnadsförhållanden äro mest utsatta för smittan. Det gäller sålunda i första rummet att genom utgiftande af tuberkulosskrifter, genom offentliga och enskilda föredrags hållande, genom kurser och föreläsningar för lärare och andra personer, som sedermera själfva kunna sprida kunskap om sjukdomen, få arbetarklassen att uppskatta hälsovårdens betydelse vid lungnotens förebyggande och bibringa den kännedom om sjukdomens natur, de vägar, hvar på den breder ut sig och hvad som kan göras för att hindra smittans öfverförande.

Nationalföreningen vill söka åstadkomma en sådan allmän upplysning och bör därför också äga ett bibliotek och ett museum, det senare innehållande lämpligt hygieniskt studie- och åskådningsmateriel.

Föreningen skall vidare upprätthålla förbindelsen med utländska tuberkulosföreningar och andra institutioner för att draga nytta af deras erfarenhet samt noga och statistiskt följa med sjukdomens utbredning inom landet. Med tidningspräsen vill föreningen flitigt samverka för att genom denna komma i nära förbindelse med allmänheten.

Föreningen förväntar, att det inflytande, som dess

medlemmar kunna äga på förvaltande eller anslagsbeviljande korporationer, utöfvas i föreningens syfte till frammanande af kraftiga och ändamålsenliga åtgärder från det allmännas sida.

Beträffande lagstiftning mot tuberkulos vill föreningen arbeta för sådan, när den anses kunna vara af verkligt gagn utan att personlig frihet därigenom obehörigen bindes eller de tuberkelsjuka påläggas bördor, som ytterligare förbittra deras tillvaro.

Kommuner, arbetsgifvare och andra enskilda personer, hvilka önska uppföra vårdanstalter för tuberkelsjuka eller eljes vidtagna mått och steg mot sjukdomen, skola från föreningen kostnadsfritt erhålla råd, upplysningar och biträde härutinnan hvarjämte föreningen bör understödja sådana företags igångsättande. I särskilda fall, där vederbörande kommuns ekonomiska resurser icke medgifva kostsammare, men för det allmänna synnerligen önskvärda åtgärder, kan föreningen träda emellan och åtaga sig någon del af utgifterna.

Det tillkommer i allmänhet icke föreningen att med egna medel bekosta uppförande och underhåll af sanatorier, asylor eller andra sjukvårdsinrättningar, som det enligt gällande uppfattning åligger stat, lands- ting, kommun eller arbetsgifvare att hålla vid makt. Däremot kan föreningen, där så anses behöfligt, upp- rätta mönster och försöksanstalter, samt i all- mänhet föregå med tillämpandet af nya för tuber- kulosstriden lämpliga metoder.

Medlem i den nya föreningen blir en hvar, som erlägger en årsafgift af 2 kr. eller ett belopp på en gång af lägst 100 kr. Den låga årsafgiften visar, att man vill ha hela den stora allmänheten med sig, till dess eget gagn, och det är äfven att hoppas, att Nationalföreningen skall få en storartad tillslutning.

* * *

HVAR 8 DAG har för att i sin mån bidra till det goda ändamålet på sin första sida återgiffit fotografierna af de personer, som höllo de inledande föredragen* vid det konstituerande mötet och med sina ord eggade och värmden den stora närvarande församlingen till att utgöra förtruppen i den nu på- började stora striden mot en fiende, för hvilken ingen är säker.

F. d. öfverståthållaren frih.
GUSTAF TAMM
ordförande.

Crosshandlaren
HERMAN LAMM
kassaförvaltare.

* Tillfölje den långt framskridna tiden blef dr Buhres föredrag icke framfördt.

Ett rödt och tungt moln hängde fram emot af-tonen öfver Petersburg, grårödt som amorf fosfor. Det likade sig att bli snöfall igen. Detta eviga snöfall som i många månader legat som en rök öfver staden, kritat taken, svept bomull öfver Nevan och lagt ett nytt hvitt schabrak på Peter den stores häst.

Stämningen var tung och tryckande i den blågrå dagern, hvarigenom ljusen snart skulle börja skimra. Det var folktomt på gatorna och ändå var det en smittande oro i luften, det var som om det sorlat ut från husen af upprörda röster, det låg någonting af att-hinna-fram-i-tid-för-att-hejda-en-olycka i kuskarnes susande färd. Som skuggor in mot mörkret, jagade af onda samveten. Prospectet var blott en hvit väg mellan hvita väggar.

Kring vinterpalatset voro vakterna förstärkta och uniformerade och civile kommo och gingo i brådström som oroade myror. Än en ryttare, än ett åkdon. Det gick folk och dref däromkring, som inte tycktes ha någonting att göra, men det var herrar från polisen. Man kunde ju inte så noga veta hvad folk kunde komma att hitta på i denna villervalla, då man trängde sig närmare omkring zaren, det heliga hvita Rysslands »lille far», än förut skulle ha varit tillåtet. Det trängdes folk om kvällarne med fanor framför Vinterpalatset och bad enträget att få se honom och tala till honom. För det mesta var det folk ur de djupa lagren som stego fram ur tägen och framförde folkskaraens önskan. Och de höga officerarne på balkongen måste efterkomma bönen och gå in till zaren och säga honom hvad man åstundade. Och så gick zaren bort till det vanliga fönstret, som låg så högt öfver golfvet, att man där ute blott kunde se hans hufvud och det öfversta af hans axlar. Och därifrån vinkade han åt dem där nere med handen eller nickade åt dem med sitt hufvud och då kände hänförelsen och jublet inga gränser.

Evgenij Zaretski kom en bakgata gående från det trånga kyffe högt uppe på en vind där han bodde tillsammans med en studiekamrat och vän Peter Petroff, liksom han bördig från en liten af-sides liggande provinsstad i Polen, men af en ödeten nyck slungad hit upp till den ryska hufvudstaden för att läsa anatomi. Han var lång och smärt, snarare svart än cendré, hade stora blå drömmar-ögon, men sådana som kunna bli brännande svarta under sinnesrörelsen. För öfrigt var han klädd till hälften som stadsbo, till hälften i en bondes grofva kläder och under den toppiga skinnmössan gick ett bredt ärr snedt öfver hans panna, ett rödt ärr som efter ett sabelhugg.

Han vek in på Ingeniörsgatan och hejdades plötsligt af en släde som i vild fart susade fram så att snön yrde. En pälsklädd herre låg lättjefullt tillbakalutad mot den svarta björnhuden på ryggstödet. Då han var midt för Zaretski slängde han sin cigarr så vårdslöst ifrån sig att den träffade honom på bröstet, kvarlämnande några gnistor, som hotade att bränna hål på hans rock. Zaretski knöt näfven efter den bortilande släden och hans blick blef svart.

»Förbannade dryga pack», mumlade han. Och därmed var han inne igen på den ständigt återkommande pinande tankegång, som låg öfver honom som en mara. Hatet mot den klass, som han genom sin börd borde tillhöra, men som han var utesluten ifrån genom sin fattigdom. Öfverklassproletärens känsla af förnedring och den utkastades trots i medvetandet om andlig öfverlägsenhet. Minnet af orättvisor, begångna under de s. k. studentupprorens dagar af

råa kosackhopar mot universitetens ungdom. Och denna obändiga frihetskärlek, som växt sig än starkare för hvarje gång han näst taga afsked af ännu en kamrat, som under eskort sändes upp till de sibiriska förvisningsorterna, därför att de i sitt mänskliga kraf på individuell frihet tänkt för stort, för att det ej skulle innebära en fara för zaren. Zaren som dag och natt vaktades af Petersburgs påpassligaste polis i Vinterpalatset. Det var som om den nimbus af storhet och oåtkomlighet, som hvilade öfver alla rättrogna ryssars själfhärskare, därigenom i betänklig grad uttunnats för honom. Och så satt det som arf i blodet, det där, som Ryssland en gång gjort mot hans hemland, mot Polen, då hans förfäder stupade med svärd i hand eller piskades ihjäl af barbarernas knutpiskor. Det ärr han bar på sin panna var ett märke, inbitet för lifvet af en kosacksabel. Skulle han då inte hata! Skulle han då inte vara tillfreds då faran hotade Ryssland! Det hade kommit bud om att det gick illa mot de gule där borta i östern. Skulle han inte då...

Jo, nu ska man snart få se, att vi komma till att duga, tänkte han. Vi komma att bli eftersökta, hvad det lider. Den sämste blir god nog, då det blir fråga om att ställa upp folk för att värna Rysslands intressen och zarens, de som äro oss vedervärdiga därför att det är de som sända oss till Sibirien och döda våra viljor och kväfva vår kultur. Då är det blod, vi ha i våra ådror, godt nog och man anser nästan, att vi böra offra det med gläd mod och med stolthet. För Gud och zaren, jojo, för Gud och zaren!

Men om vi nu för en gångs skull vägrade! Om vi för en gångs skull ville visa dem, att vår kultur vuxit så pass högt, att vi inte längre låta tankar piskas ur våra hjärnor, att vår individuella frihet inte låter sig kujonera af kosacksablar! Om vi just nu ryckte upp oss och offrade vårt blod för vår frihet i stället för det allt nedtyngande barbarvälde, som i brutalitet och i hänsynslöshet för människor och människöden saknade sin like. Och i och med detsamma såg han Anna Nicolajewnas ögon, studentskans, som de klippte håret af och tvingade i väg med en rusig fångknekt. Han skar tänder, och en vild ed banade sig väg öfver hans läppar.

Inkommen på en bredare gata nåddes hans öra af en slags sång och, upptagen som han var af sina egna tankar, såg han endast som genom en dimma ett svart tåg af människor, företrädda af en trefärgad fana, komma sig till mötes. Han drog sig längst in på trottoaren, där han blef stående och väntade.

Då tåget kom närmare, urskiljde han också uniformer i dess spets.

Ingenjörselevernas uniformer och så en lång rad arbetsklädda människor, utskum från Petersburgs eländigaste hålor, stackare, håliga af svält och blåa af frost och brännvin, knappast en enda anständig människa, och alla sjungande, som de ha för sed i Ryssland.

Innan han hann tänka sig om, var han indragen i tåget, en arm smög sig under hans och han började maskinmässigt sjunga som de andra, men utan att veta hvad det var som han sjöng. Likt i en dimma drog han framåt, efter kommo de andra... Ett tungt trampande af fötter... af tusendens tunga fötter... Som gingo och gingo... Oemotståndligt... Hvalt?...

Han visste inte riktigt. Men kunde de väl nu gå till något annat och större än till att kräfva ut frihet och människorätt. »Till Vinterpalatset», ropade hopen. Ja, till Vinterpalatset, där den höge herrn satt bakom sina tjocka väggar, vaktad af sina krea-

(Forts. å sid. 366.)

Sedan drottning Sofia nyligen företog den länge projekterade resan till Abbazia för att där jämte konungen tillbringa någon tid vid den härliga Österrikiska kurorten, har nu jämväl konung Oscar anländt dit (d. 27 febr.) af befolkningen mottagen med vördnad och sympati. Under ditresan aflade konung Oscar besök hos kejsaren i Wien, vid hvilket flera dagars sammanträffande de båda monarkerna gånv uttryck för sedan gammalt vänskapliga känslor.

Redan i December återgånv vi en del bilder från Abbazia, men lämna nu ytterligare vyer som säkerligen skola vara välkomna.

(Angående illustrationerna, se motsvarande sida).

Efter fotografi.

Kliché : Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sölm—Gbg.
ABBAZIA: PROMENADEN

FRÅN ABBAZIA,
FÖR NÄRVARANDE VISTAS.

ILLUSTRATIONERNA:

Öfverst:

Tvänne vyer öfver Abbazia hvarå (med pilar) angifvits läget af Villa Jeanette, där konungaparet tagit bostad.

Mellerst:

Till vänster: Villa Jeanette.
» *höger:* Strandparti; i bakgrunden klostret.

Nederst:

Promenaden vid Villa Angiolina.

Klörer fotograf.
VID VILLA ANGIOLINA.

Kitold: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversnare, Skåne—Öbg.

(Forts. fr. sid. 363).

tur! Till Vinterpalatset för att ropa, så att det trängde genom murar och lås. Nu du, lille zar, skall du få höra att ditt folk har vilja. Att det inte går på kommando af knutpiskor, att det har hjärnor så väl som lemmar och kött och blod, att det har viljor och tankar, att det har...

Glömsk af allt, hade Zaretski arbetat sig upp till en vild extas. Plötsligt ryckte han mössan af hufvudet och svängde den högt i luften. Och utan att göra sig reda för hvarför han gjorde så, ropade han högt:

»Lefve Polen!»

Hastigt väcktes han till sans igen, därigenom att hans följeslagare lade sin hand öfver hans mun och tvingade honom att åter sätta mössan på sitt hufvud.

»Är du alldeles galen», mumlade han. Sådant där är mer än föräderi i en stund som denna. Tig för Guds skull, annars drar du dig i evig olycka.»

Då såg Zaretski på honom med en sömngångares blick, som då en sådan skall till att vakna. Och med ens började det gå upp ett ljus för honom, att han var stadd på villovägar. Folket... som drog upp till Vinterpalatset... det var nationalhymnen det sjöng... Det gick inte att kräfvä sin frihet, att pocka på den människorätt, som man så länge förhållit det, det gick att ställa sina lif och lemmar till despotens disposition... att i ett anfall af svagsinne åter slösa bort sin förstfödsrorätt. Han förde handen till sin panna för att aftorka den svett som där framträdde. Då kände han äret. Det brände som eld. Och genom en röd dimma såg han åter två stora dödspinade ögon och uniformskappan på en rusig fångknekt som förde en kortklippt kvinna i en kibitka dit hvarifrån ingen återvänder sådan som hon farit.

Med en häftig rörelse gjorde han sig lös.

»Släpp mig, om det så ska bära till helvetet!»

Den unge polyteknikern tog åter hans arm under sin och drog honom med sig med våld.

»Evginij Petrowitsch», sade han, »jag är ansvarig för Er inför Er mor. Nu är ni Er själf inte mäktig.»

»Jag vill inte», envisades Zaretski.

»Så skall du då!» svarade den unge mannen och grep ett fastare grepp om hans arm. »Var nu inte vansinnig!»

Då lät Zaretski leda sig.

Och sjungande drog folkskaran in till Vinterpalatset. Och de höga officerarne stodo som vanligt ute på balkongen för att taga emot den och visa den ner till kajerna, där zaren skulle visa sig för den i sitt fönster. Man tågade dit. Man hurrade och sjöng. En allmän smitta började gripa omkring sig. Zaretski kände sig ryckas med. Han kämpade emot, kände sig förvånad öfver det som försiggick inom honom, försökte skaka det ifrån sig, var som under inflytandet af en mäktig suggestion...

Zaren i fönstret... hans ansikte så blekt som på ett lik... som om han ville gråta...

De tjöto... En vild yra... Man såg blott hans hufvud och det öfversta af hans axlar. Nickande, stelt och automatiskt som på en manequin. Som på en manequin, hur kom han att tänka på det just nu?... Var det inte det heliga, hvita Rysslands zar som stod där inne. Rysslands lille far som var i fara och nu nickade till sina barn som kommit att säga honom, att så länge de lefde... Åter strök han sig öfver pannan och kände märket, hvarvid han med ens blef kall som is. Ett hänskratt ville tränga fram på hans läppar, men han behärskade sig.

Sjung ni, tänkte han. Era bröder och systrar sitta nu som bäst och längta efter er i Sibirien och ni roa er med att sjunga och skrika utanför en dockas fönster, en som bedrar er liksom den all-

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRA.

Kliché: Kem. A.-B. Hengt Skiftersparre Sthlm.—110

FRÅN NATIONELLA VINTERIDROTTS-FESTEN I UPPSALA DEN 21 FEBRUARI: Backslöppning.

DET SENASTE BISKOPSSVALET.

OLOF BERGQVIST.

Till biskop i Luleå stift utnämndes i konselj d. 29 febr. kyrkoherden i Gellivare, Olof Bergqvist. Född i Brunskog 1862, blef B. student 1884 i Karlstad, studerade vid Uppsala universitet, aflade teol. examen 1886, teol. kand. 1892 samt prästvigdes i Karlstad samma år. Kyrkoherde i Gellivare sedan 1896.

tid bedragit er, ty ni ha trott att den var någonting annat än en docka och hoppats och hoppats. Och hvart har ert hopp fört er. Sjung ni, ni äro inte värda något annat öde än det som ni tigger om. Ni äro odugliga, därför ska ni nog få er dom hvad det lider...

Dom?

Var väl det som kunde träffa dem öfver hufvud taget tiondelen i lidande mot det som träffat andra, som voro dömda att endast långsamt tyna bort i neslighet och utan hopp. Var väl en lott att dö af sönderlitna lemmar värre än den att släpa fram en tillvaro, hvori hvarje dag var en enda lång förbannelse. Var det dom det att dö för Ryssland? Ryssland, Ryssland öfver allt. Det väldiga hvita Ryssland från Lena till Indiens gränser, det väldiga hvita Ryssland från Baltiska hafvet till Asiens yttersta gräns. Slavernas väldiga land med hundrade folkslag, från folket i den eviga snön till dyrkarne af den heliga elden och solens barn. Och medan taget åter drog ut på esplanaderna hörde han röster stämma upp en sång, den som hans förfäder läto spela upp, då de på sina hvita hästar med långa hofskägg från segerrikt krig åter drogo in på sitt gods. Han såg de purpurfärgade schabraken lysa med gyllene tofsar, hörde vapnen rassla och lädret knarra i sadlarna. Framför gingo lifegna, och deras

pipor skuro vildt och på samma gång vemodigt genom stillheten öfver slätten ända bort till floden som likt en lång grå spegel krökte sig mellan sädesfälten. Voro de inte också af Rysslands blod, var inte han af deras? Jo, och tusen gånger jo! Ryssland, som en gång skulle frigöras, som en gång skulle stiga fram på kulturens mark lika mäktigt som det var emellan sina gränser. Där var Rysslands framtid, där var Rysslands plats. Var det ej hans skyldighet att uppoffra sig för att det målet skulle vinnas!... Hvad var då han, hvad var då zaren, hvad var då hon med de blå ögonen? Intet, intet, och Ryssland var allt! Lefve Ryssland. Ryssland var i fara, nu kände han att han ville dö för Ryssland.

Och gripen af en mäktig stämning, instämde han i de andras sång.

Men än en gång hejdade han sig bränd af sitt hat och minnet af henne, som nu försmäktade någonskans däruppe i norr. Han knöt händerna och gick framåt med sammanbitna tänder och nedböjdt hufvud.

Men i detsamma började klockorna ringa sakta och högtidligt, den långa ljusraden tändes som i ett trollslag och under snön som började falla med tunga flingor drog folkskaran framåt som ett tåg af mörka skuggor. Sången hade tystnat. Klockorna ringde.

Då steg ett oändligt jubel upp mot staden, bort öfver taken, hän mot Vinterpalatset, där en grubblare med blekt ansikte ännu kvardröjde i ett fönster, så högt att han blott nådde upp till det med sina axlar. En släde hade kommit tåget till mötes i yrande fart. Då den kom fram till detsamma höll den och tvänne leende och rosiga ansikten stucko fram ur fällarna.

»Fan ta mej är det inte storfurstinnorna», ropade en grof lifländare. »Vi ska slåss för dej, lilla mor!» Det var storfurstinnorna Olga och Tatjana som voro på väg till slottet efter en promenad.

Då blef skaran som rusig.

»Lilla mor, lilla mor», brusade det under snöfallet. Zaretski gjorde som de andra. Nu hörde ingen klocksången mer.

Nu visste han att ärret som han bar på sin panna inte skulle smärta mer.

»Lilla mor»...

Det var inkarnationen af allt hans väldiga hvita Ryssland, som nu gick faran till mötes.

Skulle då inte han vara med?

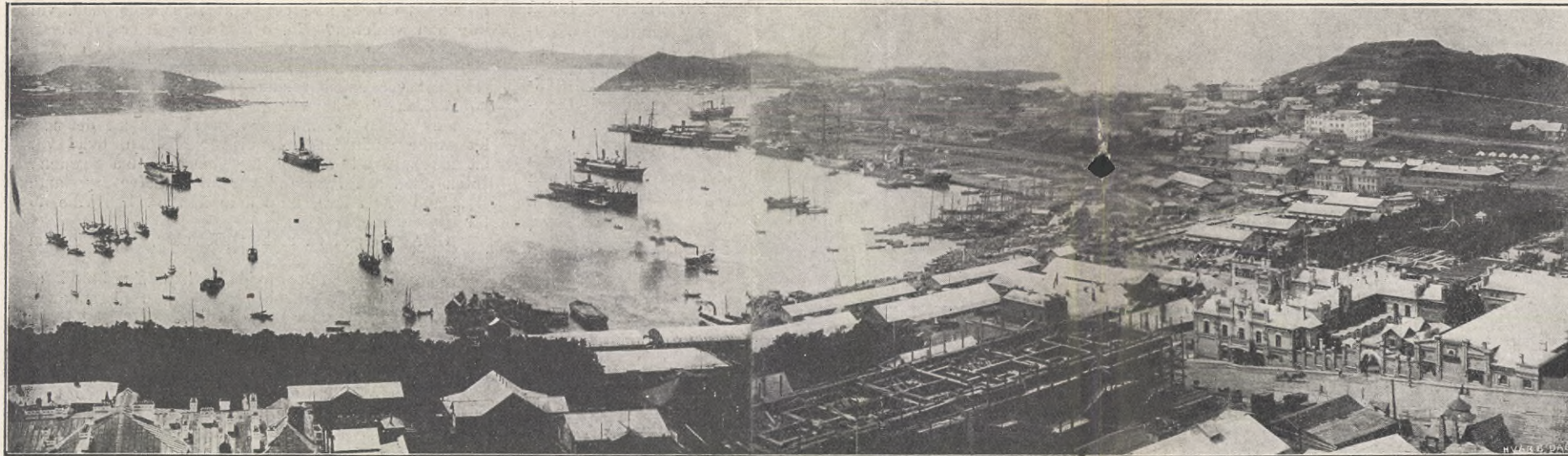
HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FRAN NATIONELLA VINTERIDROTTS-FESTEN I UPPSALA DEN 21 FEBRUARI: Jaktlopp.

Kliché: Kem. A.-B. Benzt Sulfocyanid, Stålm-Olg.

BILDER FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN.

Redaktionen vill påpeka att de illustrationer (icke kartan) HVAR 8 DAG nu och hittills meddelat från kriget och krigsområdet äro efter FOTOGRAFIER, med för svenska förhållanden ofantliga kostnader kontrakterade från samma källor som förse den stora utländska illustrerade prässen med dylikt materiel. I olikhet med andra svenska illustrerade tidningar äro sålunda HVAR 8 DAGS illustrationer icke kopierade utländska tryckta bilder (oftast teknade fantasier) UTAN REPRODUKTIONER EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER. HVAR 8 DAGS krigsbilder äro alltså bilder från verkligheten.

PANORAMA AF VLADIVOSTOK.

RYSK-MUHAMEDANSKA REKRYTER SVÄRJA TSAREN TROHETSED.

Efter fotografi.

Senaste rapporter om krigets gång och växlingar meddelar dagspressen — vi vilja hufvudsakligen återgifva några bilder af intresse för dem som följa händelserna. Kriget till sjös är väl i hufvudsak afgjordt till japanernas fördel, men hur kriget till lands kommer att arta sig, kan ingen dödlig förutsäga. Ryssarne ha sina outfömliga truppmassor — japanerna sin taktiska öfverlägsenhet. Om man för en jämförelse mellan de båda makternas landtrupper liknar Rysslands vid de stora fästningsliknande ryska slagskeppen och japans trupper vid de snabba, handlingskraftiga japanska torpedbåtarna, kommer man nog icke så långt från sanningen. Har Ryssland den enda järnvägslinie klar som kan tillföra krigsområdet trupper och proviant, då är Ryssland icke illa situeradt; men lyckas japanerna spränga en enda bro i förbindelse med viktiga punkter — då ha japanerna goda chanser. Ryssland har sitt kavalleri, de fruktansvärda kosackerna, och sitt tunga artilleri — japanerna ha intet som därmed kan jämföras. Så länge isen bär är fördelen på Rysslands sida; men när denna börjar smälta då ändrar Mandshuriet helt karaktär. Det som kallas "vägar" bli endast moras; landet är ofarbart för hästar och tunga transporter. Detta har Japan begagnat sig af och mobiliserat en hel trupp af de i Japan bekanta "bärarna". Dessa äro rent af outröttliga i att gå med jämförelsevis tunga bördor. Och där ryskt kavalleri och artilleri icke skall kunna färdas, där kunna japanerna transportera sina marschkräftiga trupper. Den japanske soldaten är särskildt tränad i att marschera. Han för alltid halm med sig, och så snart hans skor bli odugliga flätar han sig med några konstskickliga grepp af halmen ett par sandaler som äro tillfyllest för flera dagar.

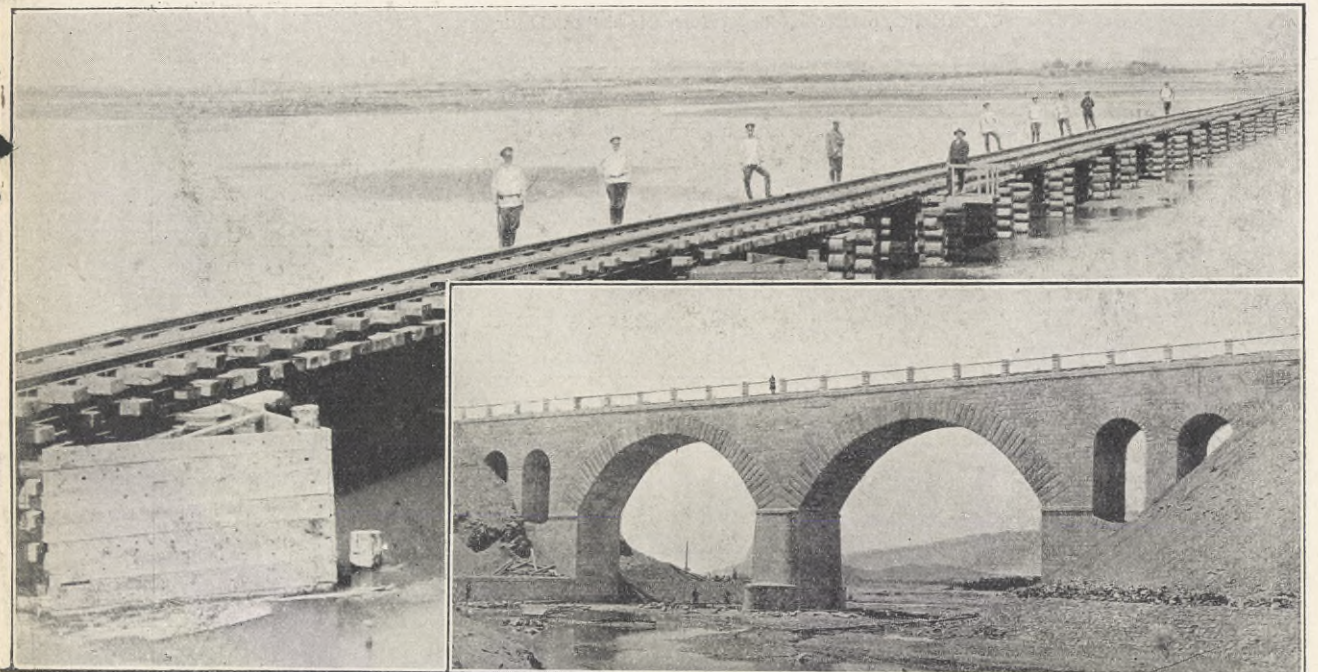

RYSKA TRUPPER CHARBIN Observera den ofantliga packning den ryske soldaten har att bära.

JAPANSKT INFANTERI I ELDEN: Japanerna äro utomordentligt skickliga i uppgörande af förskansningar.

HUR RYSSLAND MÅSTE BEVAKA SINA JÄRNVÄGSBROAR I MANDSCHURIET. EN VIADUKT FÖR JÄRNVÄGEN I NÄRHETEN AF PORT ARTHUR.

PANORAMA AF DALNY, den af Ryssland för oerhörda summor anlagda staden i närheten af Port Arthur.

EFTER FOTOGRAFIER.

Efter fotografi.

CHEMULPO, på Korea, där japanerna landsätta sina trupper.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

Efter fotografi.

TALIEN-WAN och de ryska for en. Här landstego japanerna under kriget med Kina.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

Efter fotografi.

FUSAN på Korea.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm—Gbg.

PRINS GUSTAF ADOLF VID UNIVERSITETET I KRISTIANIA.

Som bekant uppehåller sig prins Gustaf Adolf f. n. i Kristiania i och för be-
vistande af föreläsningar
vid dess universitet. Sä-
kerligen skall det intres-
sera den stora svenska
allmänheten att se por-
trätt af prinsens norska
lärare.

H. Excellens Statsmi-
nister Hagerup fortsät-
ter under enskilda lektion-
er den under förra
vårterminen för prinsen
påbörjade undervisningen
i statsrätt.

Professor YngvarNielsen
föreläser öfver Nor-
ges historia under
åren 1800—1815.

Professor Bredo von

Foto Szacinski, Kristiania.

Kitsch: Bengt Silfversparre.

PRINS GUSTAF ADOLF i Norsk Gardesuniform.

Munthe af Morgen-
stjerne föreläser öfver
Utvecklingen af Nor-
ges näringsväsen i
det 19:de århundra-
det.

Professor Amund Hel-
land föreläser i Geo-
logi.

Professor G. A. Gustaf-
son (svensk) föreläser i
Arkeologi.

Professor Gerhard v.
d. Lippe Gran förelä-
ser öfver Norsk Litte-
ratur i det 19:de år-
hundradet.

Jämte dessa ordinarie fö-
reläsningar kommer prin-
sen att senare under termi-
nen åhöra äfven andra
föreläsningar, företrädes-
vis historiska.

Dessutom undervisar

Foto. Væring, Kristiania.

DET KUNGL. FREDERIKS-UNIVERSITETET I KRISTIANIA. I fonden K. Slottet.

Kitsch: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Skilm—Gbg.

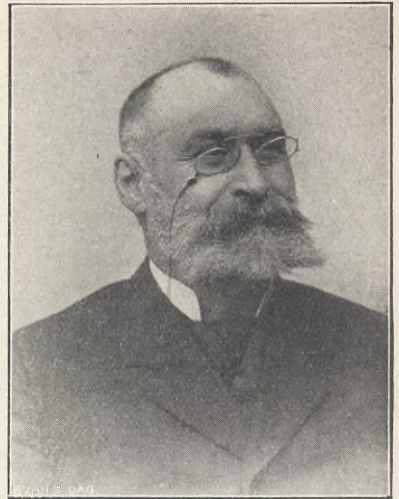

B. von MUNTZE AF MORGENSTIERNE.
Professor i Rättsvetenskap, Statsekonomi
och Statistik.

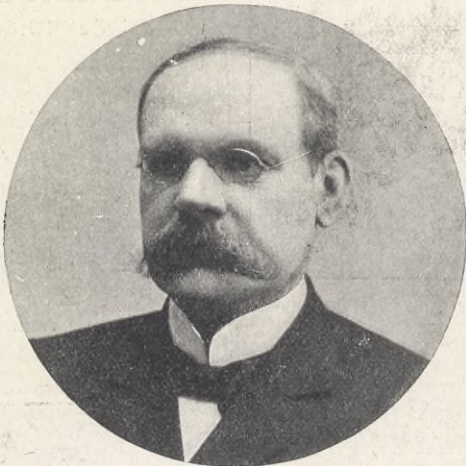
Cand. Mag. Fr. Ording
i norska språket och tjänst-
gör därför hos prinsen

FR. ORDING.
Cand. Mag. Undervisar i
Norska språket.

A. HELLAND.
Professor i Mineralogi och Geologi.

STATSMINISTER HAGERUP.
Undervisar i Statsrätt.

YNGVAR NIELSEN.
Professor i Ethnografi.

G. A. GUSTAFSON.
Professor i Arkeologi.

under studietiden. Upp-
vaktande adjutant är kap-
ten Karl Roll.

*

I detta sammanhang kan
nämnas att Prins Gustaf
Adolf jämte universitets-
studierna ägnar sig åt sina
militära intressen och å
fritiden företager utflykter
i de — i synnerhet vin-
tertid — öfver all beskrif-
ning härliga omgifning-
arne.

(Se följande sida).

G. v. d. LIPPE GRAN.
Professor i Nordisk Litteratur.

Foto. Skarpmannu. Kristiania

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Södm.—Og.

PRINS GUSTAF ADOLF I NORGE: Apropos vår artikel om Prins Gustaf Adolfs vistelse i Kristiania vid det norska universitetet, återgifva vi ofvanstående vackra bilder, tagna för HVAR 8 DAG vid ett besök prinsen häromdagen gjorde i Norska Gardets läger, uppslaget under en längre utflykt på skidor för att bivackera under natten. Den nedre fotografien visar prinsen med sin uppvaktande adjutant, kapten Roll, och gardes-officerare.

JAPANSKA BESKICKNINGEN I STOCKHOLM.

Den japanska beskickningen i Stockholm har helt naturligt ådragit sig allmän uppmärksamhet, och icke minst ifrig är man att få se de båda damer, som åtfölja legationen, nämligen excellensen Kurinos och legationssekreteraren Kutsakabes älskvärda fruar.

Vi bringa i veckans nummer en för HVAR 8 DAG speciellt tagen bild af hr Kutsakabe, hvilken efter ministerns afresa i slutet af veckan förestår legationen i egenskap af chargé d'affaires, samt af hans i hög grad intagande och eleganta maka, hvilken redan gjort furore inom den högre societeten.

Hr Kutsakabe har tjänstgjort på Korea, i Hawai och i fem år i Rom, hvarpå han 1902 blef legationssekreterare i Petersburg. Han gör intryck af en grundligt studerad, klok och betänksam person.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Benot Silfversparre.

Legationssekreteraren KUTSAKABE MED FRU.

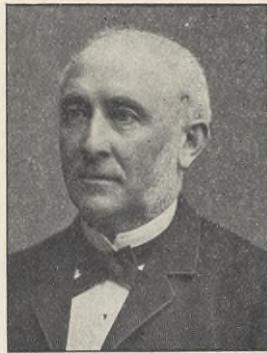
I. BANG.

Till professor i fysikalisk kemi vid Lunds universitet har den 19 februari blifvit utnämnd e. o. professorn därstädes doktor Ivar Bang. Professor Bang är 33 år gammal.

D. E. BOËTHIUS.

Kyrkoherden i Orsa Daniel Edward Boëthius fyllde den 24 febr. 70 år. Student i Uppsala 54, prästvigd 64, komminister i Västerås 65, kyrkoherde i Al 78. kontraktspäst i Leksands kontrakt 82-92, kyrkoherde i Orsa 1900.

C. E. NYMAN.

70 år fyllde d. 26 febr. ene chefen i ångb.-kom-firm. Nyman & Schultz i Sthlm sjökapit. C. E. Nyman. N., som 55 o. 56 afl. styr.- och första klass. sjökapit.-ex., var ända till 86 verksam som styr.- o. sedermera befälh. Sista. år slut. han på sjön för att 87 tills. med hr A. Schultz bilda d. kända firm. Nyman & Schultz

F. TH. L. ÅSBRINK.

K. hofpredikanten, prosten och kyrkoherden Fredrik Theodor Laurentius Åsbrink i Gäfle fyllde d. 26 febr. 65 år. Prästvigd 64, tjänstg. e. o. k. hofpredikant 86, kyrkoherde i Gäfle sedan 01. Inspektör för h. flickskolan i Gäfle s. å. Från trycket utgifvit en hel del arbeten.

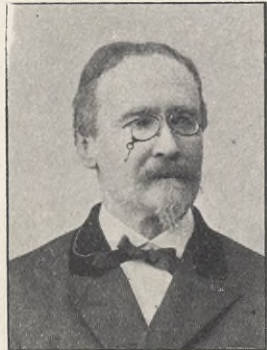
C. F. SAMUELSSON.

80 år fyllde den 17 februari en bland stiftarne af Göteborgs Arbetareförening smedförmannen C. F. Samuelsson i Göteborg. S. som under många år varit led. af Göteborgs stadsfullmäktige, har verksamt bidragit till bildandet af Göteborgs folkbank.

S. P. A. BJÖRKMAN.

75 år fyllde den 23 febr. grossh. S. P. A. Björkman å Långsönöns, som under nära ett halft sekel tillhört Karlstams samhälle och med intresse deltagit i många stadens angelägenheter. Sälunda har han under en följd af år varit led. af stadsf., fattigvårdsst. ordf., verkst. dir. i Karlsh.-Vislanda järnv.-A.-B.

J. W. von DÖBELN.

65 år fyllde den 24 febr. reg.-läk. dr Johan Wilhelm von Döbeln. Med. lic. 65, utn. D. 71 till förste bataljonsläk. vid skårgårdsartilleriet och blef 87 reg.-läk. vid Stockholms station af k. flottan. 93 promov. D. i Uppsala till med. hedersdr. Sedan 86 led. af Stockholms stads hälsovårdsnämnd o. sedan 92 dess ordf.

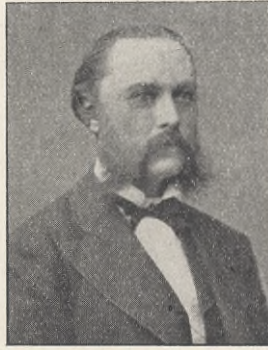
GUSTAF WALLANDER.

Stationsinspektoren vid Statens järnvägar, Gustaf Wallander i Norsholm, fyllde den 20 februari 55 år.

M. G. LEIJONSKÖLD-OXENSTIERNA.

70 år fyllde den 24 febr. tullinspektören i Engelholm, frih. Mårten Gabriel Leijonköld-Oxenstierna. Kadett vid K krigsakademien 49, inträdde i tullverkets tjänst 68, tullinspektör i Engelholm 88. Artist och skriftställare.

CARL THESTRUP.

65 år fyllde den 22 febr. ombudsmannen i medicinalstyrelsen med. dr Carl Thestrup. Stud. 57 o. med. lic. 71, blef T. 80 andre och 82 förste bataljonsläkare vid Svea artilleriregemente, 78 amanuens i medicinalstyrelsen, där han 84 utnämndes till ombudsman och fiskal.

FRANS TIGER.

Musikdir. o. landskapsmål. Frans Tiger f. den 19 febr. 55 år. F. i Uleåborg, afl. organist- o. direktörsex. 76 v. musik. akad. i Sthlm. Blef s. å. sånglär. v. K. sjökrigsskolan, 80 vid Nya elementarsk. o. 88 v. Beskowska skolan. Anf. v. Konungens 75 årsj. för jättekor af 5,000 folksk.-barn. Medl. af Sv. konstn. fören. o. konstn.-klub.

B. G. J. CAVALLI.

Apotekaren Bror Gustaf Julius Cavalli i Sköfde, fyllde den 24 februari 55 år. C., som är numismatiker, är sedan 94 medlem af Kongl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

PORTRÄTTGALLERI

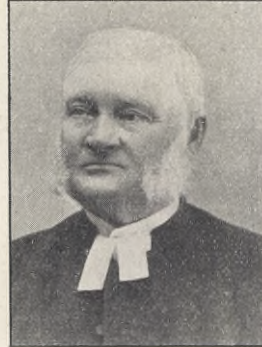
G. G. SÖDERLUND. †

F. läroverkskollegan Per Gustaf Söderlund afled i Lidköping den 23 febr. 84 år gammal. S. blef student 42, prästvigdes 46, utn. till kollega i Hjo 48 och i Lidköping 55. Den afledne var i sin krafts dagar anlitad kommunalman, led. af stadsfullm., skolrådet, m. m. Sedan 72 verkst. direktör i sparbanken.

A. M. LINDEBLAD. †

Förre förste landtmätaren i Jönköpings län, Anders Magnus Lindeblad, afled den 23 febr. Född 25, inträdde i statens tjänst som landtmätare 46, utnämndes 58 till kommissionslandtmät. i Östergötlands län och 80 till förste landtmätare i Jönköpings län, hvilken tjänst han inneh. till 1900, då han bev. afsked.

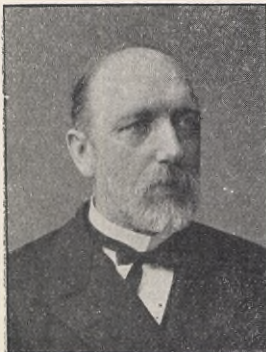
J. P. HEDLUND. †

Kyrkoherden i Norrby, Johan Peter Hedlund afled den 13 februari. Född 30, blef student 51 och prästvigd 58, valdes följande år till kapellpredikant och skollärare vid Högby samt blef 64 komminister i Söderala. Kyrkoherdebefattningen i Norrby och Bjuråker innehade han sedan 81.

L. PERSSON. †

I en ålder af 70 år afled den 13 februari på egendomen Heljebol i Gillberga socken förre riksdagsmannen Lars Persson. P., som under 86-93 representerade Södersysslets domsaga i Andra kammaren, tillhörde den konservativa och protektionistiska gruppen.

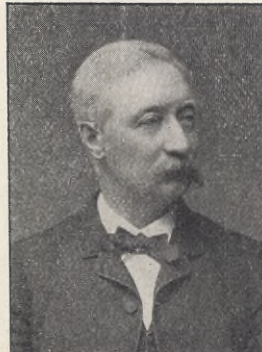
O. A. STRIDSBERG. †

Den 19 febr. afled i Stockholm, f. d. läraren vid Klara gymnasium och adjunkten vid Norra latinlärov. fil. dr. Olof Arvid Stridsberg, 70 år g. 51 student och 57 fil. dr. verkade S. från 80 vid Norra latinläroverket. Han var en framstående lärare och gjorde sig äfven bekant som öfversättare och författare.

G. A. TISELIUS. †

Den 21 febr. afled i Stockholm, f. d. kollegan vid Jakobs högre allm. läroverk, fil. dr. Gustaf August Tiselius. Född 33, blef T. student 51, fil. kand. 67 och fil. dr. 69. Han hade också genomgått Utluna och verkade som lärare såväl därstädes i botanik och zoologi som vid olika Stockholmskolor.

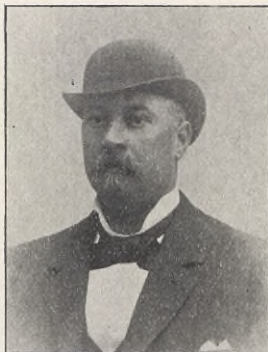
MAURITZ BROWN. †

Den 22 febr. afled i Stockholm, nufvudägaren af Hargs fabrikers aktiebolag vid Nyköping Mauritz Brown, 69 år gammal. Efter att i tolf år ha varit verkmästare vid Näs' fabriker, tillträdde B. 70 en ledande befattning vid Hargs bomullsspinnverifabrik, hvar till han sedan 20 år var så god som ensam ägare.

A. SANDSTRÖM. †

Den 25 febr. afled i Göteborg vice häradshöfding Anders Sandström. Född 50, student 68, aflade han efter juridiska studier i Lund, 74 hof-rättsexamen. Efter att ha suttit ting på olika platser blef S. v. häradshöfding och privatjurist i Stockholm. Sedan 90 bosatt i Göteborg, där han var en anlitad advokat.

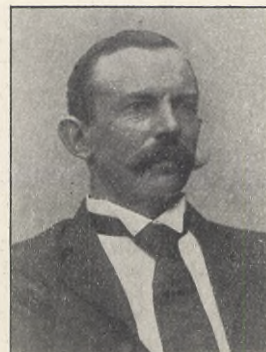
V. P. MEULLER. †

Den 18 febr. afled i Stockholm, f. d. stationsinspektören V. P. Meuller, 57 år gammal. M., som 66 anställdes vid statens järnvägar som telegrafist, var sedermera telegrafinspektör på olika håll. 81 stationsinspektör vid Tumba o. 89 vid Halsberg. Efter uppn. pensionsåld. utöfvade M. publicistisk verks. i Sthlm.

F. G. CASSEL. †

Den 19 februari afled i Eksjö öfversten och chefen för Smålands husarregemente Fredrik Gustaf Cassel. Född 51, utnämndes C. 73 till underlöjtnant och 98 till major i Lifregtets husarer. Sedan 02 öfverste och chef för Smålands husarregemente.

A. E. ORSTADIUS. †

I Umeå afled den 11 febr. f. kommissionslandtmätaren i Norrbottens län, Axel Emanuel Orstadius, 47 år gammal. Efter aflagd mogenhetsex. 77 ägnade han sig åt landmäteriet, blef 90 vice och 96 ord. kommissionslandtmätare. Har därjämte verkat i prässen.

Foto. Dahlyrtat, Helsingborg.

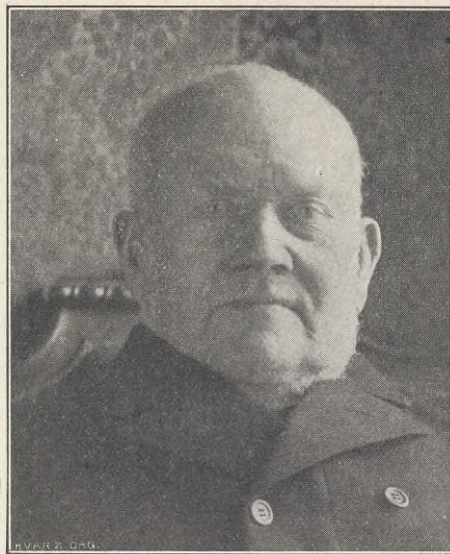
Kliché: Benzt Silfverparre.

Fru HILDA FORSSLUND i »En guldrölopsafton».

Ett teaterjubiläum af ganska ovanlig art firar i dessa dagar en bland svenska landsortsscenens mest kända och värderade skådepelerskor, fru *Hilda Forssslund*, som nu kan se tillbaka på ett 40-årigt arbete i Thalias tjänst.

Den yngre generationen tänker sig fru Forssslund företrädesvis i någon älskvärd och godhjärtad grande-mères roll eller i skepnaden af den för alla farsar och lustspel outhärliga samt i rots mångfaldiga variationer evigt oföränderliga svärmodern. I sådana uppgifter har hon under de senare åren skapat en mängd typer, hvilka oaktadt alla af yttre omständigheter betingade skiljaktigheter likväl burit det för fru Forssslunds konstnärsskap utmärkande kännetecknet, *friskt humör*. Sund och godlynt har den satir varit, som kommit till synes i hennes framställning, glad och värmande det soljus, som hon ibland låtit falla öfver sina kvinnogestalter såsom exempelvis Tant Claras i Max Halbes senaste drama.

Dessa för fru Forssslund karaktäriserande egenskaper ha alltid gjort henne till en af publiken högt skattad skådespelerska och hjälpt henne till en lycklig lösning af en ofantlig mängd högst olika uppgifter. Huru många de roller äro, som fru Forssslund kreerat, har hon väl knappast själf räkning på, men de torde rundt tal kunna anslås till 500. Sin allra första debut gjorde hon redan som barn, då hon tillfälligtvis uppträdde hos det Elfforska sällskapet som Lilly i féeriskådespelet "Donaufrun". Det var på Djurgården i Stockholm 1860. Omkring fyra år senare ingick hon på allvar vid teatern och erhöll engagement hos nyssnämnda sällskap, där den unga fröken von Lühmann (så var hennes flicknamn) utgjorde en af de mest dragande krafterna. En äldre generation torde från denna tid minnas hennes Cadet i "Fregattkaptenen", Anna Damby i "Edmond Kean", Sigrid Stålarin i "Daniel Hjort", Suzanne i "Richard Sheridan" m. fl. Efter 14 års vistelse hos Elfforska sällskapet fästes hon vid Södra teatern och därefter vid Mindre teatern i Stockholm, hvarpå hon tillhört åtskilliga landsortssällskap såsom Engelbrechts, Selanders, von der Ostens och andra. Sedan två år tillbaka är hon nu medlem af Håkansson-Svennberg-turnén, hvilken f. n. befinner sig i Malmö. Där firade hon (onsdagen den 24 d:s) sitt 40-åriga teaterjubiläum med en recitörföreställning, hvars program upptog tvänne lustspel ("En guldrölopsafton" af Sophus Neumann samt "Namnkunniga fru" af Schönthal och Kadelberg), i hvilka hon har ett par ypperliga roller. Af vänner och kamrater till fru Forssslund anordnades efteråt en liten fest till den ovanliga minnesdagens celebrerande.

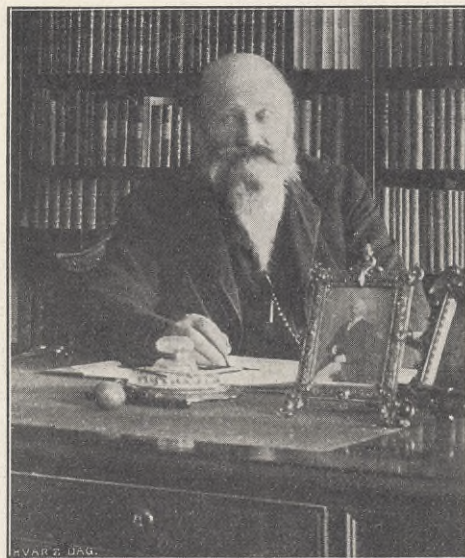

II. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Benzt Silfverparre

80 år fyllde den 29 februari f. grossh. i Stockholm, "ständig hedersgeneralordföranden" i sällskapet W6, ordf. i Jultomtarne och ledamoten i många andra nyttiga och angenäma föreningar *Johan Johansson*. Född i Kronobergs län, i ett fattigt torp, kom J. att börja med i lära på ett handpappersbruk och därefter i landbruk. Men vid 20 års ålder for han till Stockholm, där han efter hvar annat hade plats hos ett par grossh. i spanmål, späck, hudar etc. 1853-67 hade J. anställning vid Eldqvarn, hvarpå han i 8 år var verkst. direktör för Uppsala ångkvarn och slutligen en af direktörerna för Södra ångqvarn. Och på mellantiderna gjorde han goda affärer för egen del. J. var 1882-96, med undantag af perioden 1888-90 på grund af det bekanta valrasset, en af Stockholms stads representanter i Andra kammaren. Mest är J. känd och värderad i sin egenskap af framstående ordensledamot. I W6, Jultomtarne o. s. v. har han utvecklat ett duktigt arbete, och hans personlighet har där varit den sammanhållande kraften. Och till trefnaden vid glasens klang har J. bidragit med en oändlighet glada visor, som han med stor färdighet skakat ur armen. Ännu i dag är den gamle, nyter och leende som alltid, nog icke sen att, då det gäller, åstadkomma ett kväde.

A. L. SCHILLER.

F. rektorn vid Göteborgs realgymnasium dr A. L. Schiller fyllde den 23 febr. 75 år, på hedersdagen uppvaktad af hundratals forna lärjungar. Mot slutet af 1850-talet öfvertog Schiller ledningen af gymnasium, som från att hafva haft blott ett 60-tal lärjungar utvecklade sig till en betydande läroanstalt med bortåt ett par hundra elever. Som rektor kvarstod S. i ett helt kvartsekel. Sedan 83 år dr S. bosatt på Åstorp i den natursköna Kvistrumsdalen, och befinner sig allt fortfarande vid full fysisk och andlig vigör.